

IX kadencja

KANCELARIA SEJMU

Biuro Komisji Sejmowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

- **KOMISJI DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ**
(NR 98)
z dnia 2 grudnia 2021 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Unii Europejskiej (nr 98)

2 grudnia 2021 r.

Komisja do Spraw Unii Europejskiej, obradująca pod przewodnictwem poseł **Anity Czerwińskiej (PiS)**, zastępcy przewodniczącego Komisji, rozpatrzyła:

I. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa (13 i 14 grudnia 2021 r.), w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2021) 477, COM(2018) 368, COM(2021) 706),

II. informację o dokumentach, w stosunku do których Prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag: COM(2021) 642, 656 (art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r.); COM(2021) 637, 639, 651, 653, 657, 661, 666, 667, 668, 669, 671, 672, 673, 674, 677, 678, 681, 683, 686, 935, 936, 963 (art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.); COM(2021) 638, 641, 647, 648, 652, 654, 659, 675, 676, 680, 682, 684, 685, 952, 961, 962, 950, C(2021) 7742 (art. 3 ust 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. z uwzględnieniem art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu),

III. w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii (9 grudnia 2021 r.), w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach (COM(2021) 561, COM(2021)559, COM(2021) 562),

IV. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informację Rady Ministrów o posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych, które odbędzie się w dniu 13 grudnia 2021 r.

W posiedzeniu udział wzięli: **Ryszard Bartosik** sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi wraz ze współpracownikami, **Piotr Wawrzyk** sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Witkowski** podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury wraz ze współpracownikami, **Szymon Byliński** dyrektor Departamentu Elektromobilności i Gospodarki Wodorowej Ministerstwa Klimatu i Środowiska, **Joanna Dobek** ekspert w MKiŚ, **Artur Łaczyński** dyrektor Departamentu Rolnictwa w Głównym Urzędzie Statystycznym oraz **Radosław Sikorski**, **Karol Karski**, **Krzysztof Jurgiel** – posłowie do Parlamentu Europejskiego.

W posiedzeniu udział wzięli pracownicy Kancelarii Sejmu: **Adam Dudzic** – wicedyrektor Biura Spraw Międzynarodowych, **Agata Jackiewicz**, **Agata Domańska** – z sekretariatu Komisji w BSM.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Dzień dobry państwu. Otwieram posiedzenie Komisji do Spraw Unii Europejskiej. Stwierdzam kworum. Witam serdecznie wszystkich obecnych członków Komisji, ministrów i towarzyszące im osoby.

Szanowni państwo, chciałabym zaproponować zmianę kolejności rozpatrywania, tak abyśmy punkt ostatni, dotyczący Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, rozpatrzyli jako pierwszy. Czy jest sprzeciw? Nie słyszę. Czy są uwagi do porządku dziennego? Nie słyszę. Stwierdzam, że Komisja przyjęła porządek obrad.

Przechodzimy do pkt I, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. o współpracy Rady Ministrów z Sejmem i Senatem w sprawach związanych z członkostwem Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa, która odbędzie się w dniach 13 i 14 grudnia 2021 r., w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach. Rząd reprezentuje pan minister Ryszard Bartosik, sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi Ryszard Bartosik:

Szanowna pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, szanowni państwo zebrani na dzisiejszym posiedzeniu. Wśród punktów do przyjęcia bez dyskusji podczas posiedzenia Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniach 12 i 13 grudnia br. znajduje się jeden dokument o charakterze legislacyjnym, pozostający w kompetencjach Głównego Urzędu Statystycznego. Jest to rozporządzenie w odniesieniu do wkładu Unii na rzecz zintegrowanej statystyki dotyczącej gospodarstw rolnych na podstawie ram finansowych na lata 2021–2027. Polska popiera te propozycję, która gwarantuje wsparcie finansowe dla realizacji badań zintegrowanych statystyk dotyczących gospodarstw rolnych w latach 2023 i 2026. Dzięki dofinansowaniu unijnemu możliwa będzie właściwa realizacja wyżej wymienionych badań statystycznych zgodnie z przyjętymi założeniami. Wysoka Komisja rozpatrzyła dokumenty na posiedzeniu w dniu 8 września 2021 r. Opinia Komisji była zgodna ze stanowiskiem rządu.

Wstępna agenda posiedzenia Rady zawiera dwa dokumenty legislacyjne przewidziane do dyskusji w punktach „sprawy różne”. Pierwszy dotyczy rybołówstwa i jest to projekt rozporządzenia zmieniającego niektóre rozporządzenia w odniesieniu do kontroli rybołówstwa. Podczas posiedzenia Rady przedstawione zostaną informacje prezydencji słoweńskiej na temat aktualnego stanu prac nad przedmiotowym projektem. Chciałbym poinformować, że prace nad wspomnianym dokumentem trwają od 2018 r. i stanowią szczególnie trudne przedsięwzięcie. W trakcie prowadzonych prac Polska ogólnie i kierunkowo popierała ideę kompleksowej zmiany systemu kontroli rybołówstwa, której celem jest przede wszystkim jego uproszczenie i zmniejszenie obciążeń administracyjnych, a także spójność z celami wspólnej polityki rybołówstwa. Jednakże wypracowana wersja projektu nie do końca realizowała ten cel, w szczególności z uwagi na nadmierne obciążenia dla rybołówstwa przybrzeżnego związane z koniecznością wprowadzenia nowych rozwiązań elektronicznych na małych statkach rybackich. Z tego też względu Polska nie poparła podejścia ogólnego do przedmiotowego projektu rozporządzenia podczas posiedzenia Rady UE ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniach 28 i 29 czerwca 2021 r. Z uwagi na nieuchronność wprowadzonych zmian w systemie kontroli rybołówstwa będziemy dążyć do zapewnienia armatorom statków rybackich wsparcia finansowego na zakup i instalację nowoczesnych systemów elektronicznych w ramach nowego Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury. Obecnie prowadzone są rozmowy trójstronne pomiędzy Komisją Europejską, Radą UE i Parlamentem Europejskim w celu wprowadzenia ostatecznego kształtu przepisu projektowanego rozporządzenia. Podczas prezydencji słoweńskiej została opracowana propozycja zrewidowanego mandatu dotyczącego podejścia ogólnego Rady dotyczącego projektu rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie Rady nr 1224/2009 w sprawie kontroli rybołówstwa, dla którego Polska wyraża swoje poparcie.

Drugi dokument jest w kompetencjach Ministra Klimatu i Środowiska i jest to projekt rozporządzenia w sprawie udostępnienia na rynku UE i wywozu produktów związanych z wylesianiem i degradacją lasów. Podczas posiedzenia Rady Komisja zaprezentuje projekt, który został opublikowany 17 listopada br. i obecnie jest analizowany w celu przygotowania stanowiska Rzeczypospolitej Polskiej. Na pewno popieramy działania mające na celu przeciwdziałanie wylesieniu i degradacji lasów na świecie. Lasy odgrywają istotną rolę zarówno w odniesieniu do zmian klimatu, jak i w ochronie bioróżnorodności, niemniej jednak lasy pełnią także ważną funkcję gospodarczą, zwłaszcza w kontekście realizacji celów gospodarki obiegu zamkniętego. Dlatego wszelkie propozycje muszą być uważnie rozpatrzone pod względem ich skutków. Polska jest zainteresowana otwartą dyskusją techniczną nad poszczególnymi przepisami przedmiotowego projektu aktu prawnego, zwłaszcza że dotyka on szerokiego spektrum spraw i obszarów polityki europejskiej, tj. ochrona środowiska, leśnictwo, rynek wewnętrzny, rolnictwo, obrót drewnem. Z bardzo wstępnej analizy dokumentu wynika, że przepisy odnoszące się do definicji i ich wpływu na obecnie prowadzoną zrównoważoną gospodarkę leśną wymagają wyjaśnienia ze strony Komisji Europejskiej. Ponadto wyjaśnienia wymaga również kwestia wpływu zaprojektowanych przepisów na małe i średnie przedsiębiorstwa, w szczególności w kontekście spodziewanych obciążeń, a także kwestia zgodności propozycji z innymi aktami prawnymi, inicjatywami podejmowanymi na arenie międzynarodowej. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Nie widzę. W takim razie stwierdzam, że **Komisja wysłuchała informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Rolnictwa i Rybołówstwa w dniach 13 i 14 grudnia 2021 r. w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy. Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do dokumentów o sygnaturze COM(2018) 368 oraz COM(2021) 477, natomiast w stosunku do dokumentu o sygnaturze COM(2021) 706 Komisja postanowiła nie zajmować stanowiska.** Czy jest sprzeciw? Nie słyszę. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt I i przechodzimy do punktu II. Bardzo dziękuję, panie ministrze.

Sekretarz stanu w MRiRW Ryszard Bartosik:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Dziękuję. Przechodzimy do rozpatrzenia pkt II, czyli informacji o dokumentach, w stosunku do których prezydium wnosi o niezgłaszanie uwag. Są to następujące dokumenty: w trybie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 8 października 2010 r. COM(2021) 642, 656; w trybie art. 8 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. COM(2021) 637, 639, 651, 653, 657, 661, 666, 667, 668, 669, 671, 672, 673, 674, 677, 678, 681, 683, 686, 935, 936, 963 oraz w trybie art. 3 ust 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. z uwzględnieniem art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu COM(2021) 638, 641, 647, 648, 652, 654, 659, 675, 676, 680, 682, 684, 685, 952, 961, 962, 950, C(2021) 7742. Czy do wymienionych przeze mnie dokumentów państwo posłowie chcą zgłosić uwagi, czy też zgodnie z wnioskiem prezydium możemy je przyjąć bez rozpatrywania przez Komisję? Sprzeciwu nie słyszę. Dziękuję bardzo. Sprzeciwu nie słyszę. Rozumiem, że do tego, co teraz przeczytałam nie ma sprzeciwu? Dobrze. Stwierdzam, że **Komisja postanowiła nie zgłaszać uwag do wymienionych powyżej dokumentów.** Na tym zamykam rozpatrywanie pkt II.

Przechodzimy do pkt III, czyli rozpatrzenia w trybie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii, która odbędzie się 9 grudnia 2021 r., w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach. Rząd reprezentuje pan minister Grzegorz Witkowski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie stanowiska.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Infrastruktury Grzegorz Witkowski:

Dzień dobry. Pani przewodnicząca, szanowni państwo posłanki, posłowie i ministrowie, otóż na posiedzeniu Rady ds. Transportu przewidywane jest przyjęcie sprawozdań z postępu prac oraz dyskusji politycznych do projektów aktów legislacyjnych pakietu Fit for 55. W zakresie tematów znajdujących się w kompetencji Ministra Infrastruktury, to jest paliw w transporcie lotniczym i morskim, nie zgłosimy uwag do zaproponowanych przez prezydencję słoweńską sprawozdań z postępu prac, gdyż stanowią one podsumowanie dotychczasowych dyskusji. Nie zgłosimy uwag, ponieważ one nie naruszają status quo, które obecnie obowiązuje, a do którego jesteśmy bardzo przywiązani, ponieważ naruszenie status quo w obecnej formule w naszym rozumieniu bardzo mocno zakłóci funkcjonowanie przewoźników armatorów morskich oraz przewoźników lotniczych, szczególnie Polskich Linii Lotniczych LOT.

Jednocześnie polski rząd podziela zdanie prezydencji słoweńskiej, która uznała, że projekty te nie są jeszcze gotowe do przyjęcia podejścia ogólnego na Radzie. Chciałbym, żeby to jeszcze raz mocno wybrzmiało: polski rząd podziela zdanie prezydencji słoweńskiej, która uznała, że te projekty nie są jeszcze gotowe do przyjęcia podejścia ogólnego w Radzie.

Nasz rząd na Radzie w zakresie transportu lotniczego przedstawi następujące stanowisko. W naszej opinii kwestie wymagające dalszych prac to cele określone w załączniku i definicja zrównoważonych paliw lotniczych, a także zasad dotyczących zasad tankeringu. To jest taki obowiązek uzupełniania paliwa na lotach wewnątrzunijnych. W trakcie prac w organach przygotowawczych Rady nasz rząd wnosił o wydłużenie unijnego terminu na zapewnienie dostaw zrównoważonych paliw lotniczych, w szczególności paliw syntetycznych, bo w chwili obecnej technologii produkcji takich paliw nie są gotowe do przemysłowego stosowania. Nasz rząd wnosił o wprowadzenie możliwości wykorzystania do produkcji tych paliw surowców pochodzenia roślinnego. Wyraziliśmy zrozumienie dla wprowadzenia bardziej ambitnych celów w zakresie produkcji tych paliw na poziomie krajowym. Chcemy także zmian w art. 5 projektu rozporządzenia, aby zrezygnować z obowiązku uzupełniania paliwa na lotach wewnątrzunijnych, o ile samolot został już zatankowany paliwem zawierającym wymaganą rozporządzeniem zawartość paliw zrównoważonych.

Jeśli chodzi o transport morski, to podkreślamy, że kluczowe jest, aby przepisy rozporządzenia zostały funkcjonalnie zintegrowane z przepisami na poziomie globalnym w ramach IMO o miejsce w Radzie, o które się staramy. W przyszłym tygodniu minister Gróbarczyk będzie w Londynie lobbował za miejscem polskim w Radzie IMO. To też w kontekście na przykład paliwa czy innych wymiernych regulacji. Wskażemy na konieczność dialogu z państwami trzecimi z uwagi na objęcie projektem rozporządzenia wszystkich statków, niezależnie od bandery i kwestii właścicielskich. Podkreślamy również niski stopień gotowości rynkowej, nie tylko naszej, ale i innych armatorów, większości paliw alternatywnych, wskazując na LNG jako jedyną, można powiedzieć, dojrzałą technologię. Zwracamy też uwagę na długą żywotność statków, co będzie skutkowało kosztami po stronie armatorów, które zamawiały statki w innym środowisku regulacyjnym. W tym kontekście zaznaczam, że kluczowe będzie zapewnienie odpowiedniego finansowania dla przedsiębiorstw sektora morskiego do wykorzystania przed wejście w życie przedmiotowego rozporządzenia. Z naszej strony to tyle. Gdybym mógł jeszcze poprosić Ministerstwo Klimatu i Środowiska, jeśli ma coś do dodania w tym kontekście, to bardzo proszę. A jak nie, to dziękuję za uwagę.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Bardzo proszę.

Poseł Jarosław Wałęsa (KO):

Jakie inne kraje powielają stanowisko polskie? Bo pan mówił, że rząd polski do końca nie zgadza się z tym, że to jest przygotowane na tyle dobrze, aby to wprowadzać do obrad, tymczasem fajnie by było, jak byśmy mieli jakieś zaplecze do tego.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Bardzo proszę, panie ministrze.

Podsekretarz stanu w MI Grzegorz Witkowski:

Chociażby Grecja, Hiszpania i Portugalia, czyli kraje, które mają bogate tradycje armatorskie i które bardzo ucierpią na wprowadzaniu tych zmian.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę. W związku z tym proponuję przyjęcie następującej konkluzji: **Stwierdzam, że Komisja przyjęła do wiadomości informację o stanowisku, jakie Rada Ministrów ma zamiar zająć podczas rozpatrywania projektów aktów prawnych UE na posiedzeniu Rady ds. Transportu, Telekomunikacji i Energii, która odbędzie się 9 grudnia 2021 r., w związku z zasięgnięciem opinii Komisji w tych sprawach w trybie art. 11 ust. 1 ustawy.** Czy jest sprzeciw? Nie słyszę. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt III. Bardzo dziękuję.

Przechodzimy do pkt IV, czyli rozpatrzenia w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r. informacji Rady Ministrów o posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych, które odbędzie się w dniu 13 grudnia 2021 r. Rząd reprezentuje pan minister Piotr Wawrzyk, sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych. Bardzo proszę pana ministra o przedstawienie informacji.

Sekretarz stanu w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Piotr Wawrzyk:

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca, Wysoka Komisjo, na wspomnianym posiedzeniu Rady 13 grudnia nie ma w porządku obrad projektów aktów legislacyjnych. Planowane jest podjęcie przez Radę następujących tematów: relacja UE – Afryka, Azja Centralna, Afganistan oraz Wenezuela. W sprawach bieżących Polska zamierza podjąć kwestię aktualnej sytuacji na granicy zewnętrznej UE z Białorusią.

Jeżeli chodzi o kwestie relacji UE – Afryka, to podzielamy przekonanie o potrzebie wypracowania nowej strategii UE – Afryka odpowiadającej aktualnym wyzwaniom. Naszym zdaniem działania UE oraz Unii Afrykańskiej powinny się koncentrować na rozwiązywaniu wspólnych globalnych wyzwań, w szczególności przeciwdziałaniu zmianom klimatu, presji migracyjnej, promowaniu zrównoważonego rozwoju, ograniczeniu skali ubóstwa oraz identyfikowaniu zagrożeń terrorystycznych. Odpowiedzią na postępujący wzrost demograficzny w Afryce powinny być inwestycje w sektor publiczny i prywatny, tworzenie miejsc pracy i rozwój edukacji. Strategia UE – Afryka powinna zatem priorytetowo traktować współpracę techniczną i rozwojową w takich sektorach jak cyfryzacja, zielone technologie, gospodarka wodna, rozwój przedsiębiorczości i sektora prywatnego, sprawiedliwy handel, ochrona zdrowia, infrastruktura informatyczna, energetyka, jak również niebieska gospodarka, czyli właściwe wykorzystanie zasobów morskich i oceanicznych.

Zwracamy przy tym uwagę, że UE nie jest jedynym podmiotem silnym obecnie w Afryce. Zauważalne jest wzrastające zaangażowanie Chin, a także Rosji z ich modelami współpracy, co zmusza naszym zdaniem Unię do lepszego wykorzystania swoich przewag, takich jak wysoka jakość produktów i usług, zaangażowanie lokalnej siły roboczej oraz niewpędzanie w pułapkę zadłużenia krajów. Unia powinna komunikować te aspekty w bardziej asertywny sposób. Szczególne zaniepokojenie powinno budzić zaangażowanie Federacji Rosyjskiej na kontynencie afrykańskim w sferze bezpieczeństwa, realizowane przede wszystkim za pośrednictwem prywatnych firm wojskowych czy quasi-wojskowych, jak na tak zwana Grupa Wagnera, które mają oczywiste powiązania z Kremlem. Należy ostrzegać miejscowe władze przed współpracą z rosyjskimi najemnikami i przeciwdziałać jej tam, gdzie to możliwe. Doświadczenie pokazuje bowiem, że ich zaangażowanie w innych częściach Afryki i Bliskiego Wschodu doprowadziło do dalszego obniżenia poziomu bezpieczeństwa oraz wzrostu napięć wewnętrznych.

W punkcie drugim – Azja Centralna – Polska podkreśli znaczenie regionu Azji Centralnej oraz jej rosnące znaczenie w polityce UE, czego wyrazem jest strategia Unii dla Azji Centralnej przyjęta 2 lata temu. Zresztą Polska aktywnie uczestniczyła w jej formułowaniu i zamierza kontynuować swoje zaangażowanie w jej realizację, przede wszystkim w sektorze edukacji. W dyskusji na ten temat Polska chce skoncentrować się na wpływie sytuacji w Afganistanie na kraje regionu Azji Centralnej. Chcemy także omó-

wić kwestie istotne politycznie, czyli współpraca w regionie, wpływ Rosji i Chin, a także Iranu, oraz zagadnienia dotyczące sytuacji bezpieczeństwa, czyli nielegalne migracje a przemyt ludzi, narkotyków czy broni. Kwestią kluczową dla Polski będzie dyskusja na temat możliwego instrumentalizowania krajów regionu Azji Centralnej do ataków na tle migracyjnym przeciwko Polsce i UE.

W kwestii Afganistanu Polska wyrazi swoje zaniepokojenie rozwojem sytuacji wewnętrznej w tym kraju, w kontekście przede wszystkim narastającego kryzysu humanitarnego, pogarszających się warunków życia oraz perspektyw załamania gospodarczego kraju, co będzie sprzyjało imigracji.

Naszym zdaniem społeczność międzynarodowa powinna zachować czujność, ponieważ niekontrolowane migracje afgańskich uchodźców politycznych i ekonomicznych stanowią poważne zagrożenie dla stabilności regionalnej i bezpieczeństwa międzynarodowego, a wśród migrantów mogą potencjalnie znajdować się także osoby zaangażowane w działalność terrorystyczną. Ewentualne uznanie afgańskich władz przez społeczność międzynarodową oraz kontynuacja pomocy rozwojowej dla tego kraju powinny być uzależnione od utworzenia inkluzywnego rządu oraz od przestrzegania przez władze Afganistanu swoich zobowiązań międzynarodowych w zakresie ochrony praw człowieka. Z rozczarowaniem przyjęliśmy fakt, że skład afgańskiego rządu powołanego przez talibów nie odzwierciedla różnorodności etnicznej i religijnej tego kraju, jak również nie uwzględnia głosu kobiet, pomimo przeprowadzonych w międzyczasie rekonstrukcji. Z zadowoleniem przyjmujemy pomoc Kataru przy ewakuacji Afgańczyków najbardziej zagrożonych po przejściu władzy przez talibów, a także jego zaangażowanie w międzynarodowe wysiłki na rzecz ustabilizowania sytuacji wewnętrznej w tym kraju.

Jeżeli chodzi o Wenezuelę, to Polska poparła wysłanie na wybory regionalne i lokalne w Wenezueli misji obserwacyjnej Unii, przy czym nie oceniamy pozytywnie samego procesu wyborczego. W naszej ocenie nie były zapewnione równe możliwości prowadzenia kampanii przez partie opozycyjne i partię rządzącą. Zamierzamy nadal wspierać proces negocjacyjny na rzecz pokojowego rozwiązania kryzysu politycznego, gospodarczego i humanitarnego w tym kraju, który obecnie jest zawieszony, podkreślając warunkowość i konieczność uzyskania faktycznego postępu, zwłaszcza w zakresie procesu wyborczego i praw politycznych. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Bardzo dziękuję. Otwieram dyskusję. Czy są pytania? Bardzo proszę europoseł Sikorski.

Posel do Parlamentu Europejskiego Radosław Sikorski:

Dziękuję bardzo. Panie ministrze, dzieląc pańskie oceny, chciałbym tylko podkreślić dramatyzm sytuacji w Afganistanie. Afganistan został odcięty od swoich rezerw walutowych. Gospodarka typu wojennego, polegająca na obecności NATO i agend państw zachodnich, nagle się załamała. Kraj nie jest samowystarczalny w żywność, nawet nie produkuje wystarczającej ilości energii elektrycznej, aby ponad 5-milionowe miasto zaopatrzyć w elektryczność. Tam się szykuje klęska głodu, bo nawet sieć klinik, przychodni w całym Afganistanie była do tej pory finansowana przez zachodnie NGOsy z funduszy ONZ-owskich czy z funduszy pomocowych, i to się wszystko załamało. Ludzie już od wielu miesięcy nie dostają funduszy, nie dostają pensji. Jeszcze jakoś pracują, ale jeśli coś nie będzie zrobione, to i opieka medyczna, i sytuacja żywnościowa mogą zrodzić katastrofalne skutki. Ponieważ z Afganistanem mamy te związki, że tylko Polska i Afganistan wygrały wojny ze Związkiem Radzieckim, i że byliśmy tam przez wiele lat, podzielamy współodpowiedzialność za to, co się tam zdarzyło, także w ciągu ostatnich 20 lat, tym bardziej trzeba jakoś tym ludziom pomóc, mimo że mają rząd taki, jaki mają. Więc tylko zagrzewam do mocnego polskiego głosu na Radzie.

Natomiast czy dobrze rozumiem, że na tej – chyba ostatniej – Radzie w tym roku nie będzie decyzji co do zatwierdzenia funduszy na Krajowy Plan Odbudowy? Bo jak rozumiem, żeby przelew do Polski dotarł do końca roku, potrzebne jest podpisanie umowy z Komisją Europejską, pozytywna rekomendacja Komisji Europejskiej i jednoznaczna decyzja Rady. Jeśli dobrze rozumiem, to jest ta ostanía. Więc grozi nam, że 5 mld euro, czyli ponad 20 mld zł z zaliczki do Polski już w ogóle nie trafi, bo ona jest

możliwa do wypłacenia tylko do końca roku. Prosiłbym o potwierdzenie bądź zaprzeczenie. A gdyby miało się tak stać, to sądzę, że potrzebne byłoby specjalne posiedzenie tej Komisji na przykład jeszcze między Bożym Narodzeniem a Nowym Rokiem, żeby coś zaradzić w tej dramatycznej sytuacji. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Dziękuję. Poseł Protasiewicz, bardzo proszę.

Poseł Jacek Protasiewicz (KP):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Panie ministrze, w kontekście tematyki afrykańskiej, bardzo obszernej i również obszernie przez pana zrelacjonowanej, czyli relacji europejsko-afrykańskich, pamiętam, na forum unijnym przed laty była rozważana taka koncepcja, może Parlamentu Europejskiego bardziej niż Komisji, ale nie wykluczam, że i w Komisji jakieś prace koncepcyjne na ten temat trwały, ażeby zmniejszyć presję migracyjną z Afryki. Żeby tworzyć w krajach afrykańskich we współpracy z rządami tamtych krajów takie, powiedziałbym, punkty recepcyjne, takie miejsca, gdzie można by chętnych do migracji już tam poddawać jakiejś procedurze z jednej strony kontroli, a z drugiej strony oceny i ewentualnej kwalifikacji legalnego przybycia do UE, żeby uniknąć takiej skali, w jakiej odbywa się to nielegalnie przez Morze Śródziemne, co sprawia problemy polityczne na terenie tych wysp, gdzie przebywają. Społeczne i polityczne. A po drugie, stanowi absolutne zagrożenie i to bez wątpliwości największe zagrożenie dla samych migrujących. Czy ta koncepcja jest jakoś rozważana? Czy będzie przedmiotem jakichś wspólnych prac pomiędzy UE a Unią Afrykańską?

I jeszcze nawiązując do pytania pana europoła Sikorskiego o pożyczkę, prosiłbym o precyzyjną informację w kwestii zaliczki z KPO, bo jestem przekonany, że ta zaliczka w tym roku nie będzie wypłacona. Zatem pytanie, czy ona w całości przepada, czy już nie jako zaliczka, ale kolejna transza, może być ewentualnie wypłacona w latach późniejszych, czy przynajmniej w przyszłym roku. Oczywiście pod warunkami, o których mówił pan europoseł.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Bardzo proszę.

Poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Bardzo dziękuję. Ja też chciałam się dołączyć do pytań o KPO albo bardziej wesprzeć wniosek pana europoła Sikorskiego, bo rzeczywiście to jest ta Komisja, która powinna głębiej się pochylić nad problemem tego, że my tych pieniędzy w dalszym ciągu nie otrzymaliśmy i prawdopodobnie nie otrzymamy ich do końca roku. Chciałabym więc zwrócić się do obecnych szanownych prezydiantów, żebyśmy przed końcem roku zwołali posiedzenie Komisji w tej sprawie. Oczywiście, jeśli nie będzie woli prezydiantów, bo zwrócę uwagę na to, że nie mamy dzisiaj przewodniczącego tej Komisji, nad czym ubolewam – prawie dwa lata mija – to oczywiście jako Koalicja Obywatelska zwrócimy się formalnie z wnioskiem. Ale myślę, że chyba w poczuciu odpowiedzialności powinno się to odbyć bez takiego formalnego wniosku. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Czy ktoś jeszcze z państwa? Bardzo proszę, panie pośle.

Poseł Tomasz Głogowski (KO):

Dziękuję bardzo, pani przewodnicząca. Szanowni państwo, chciałem zabrać głos tylko w wątku afgańskim, który pan europoseł Sikorski podnosił, bo rzeczywiście to jest sytuacja taka, że z jednej strony mamy do czynienia z potwornym reżimem, jednym z najgorszych na świecie, a z drugiej strony z perspektywą jakiejś klęski humanitarnej dla ludności. Z tego co czytałem, to chyba w tych dniach się toczą w Katarze rozmowy między przedstawicielami talibów a Amerykanami, związane z perspektywą być może uwolnienia części finansów. Jednak kwestia humanitarna odgrywa tu istotną rolę. Chciałem zapytać, czy UE rozważa jakieś działania tego typu i w jaki sposób może się włączyć w działania zapewniające przetrwanie zimy, która w Afganistanie jest ciężka. Oczywiście zawsze takie działania są trudne, bo z jednej strony one jakoś wspierają rządzący reżim,

ale z drugiej strony dają jakąś możliwość obecności w tym miejscu, jakiegoś chociażby, bardzo minimalnego zapewne wpływu, ale też przynajmniej jakiejś pełnej wiedzy o tym, co się dzieje w Afganistanie. Wydaje się, że talibowie na długo objęli władzę w Afganistanie, ale trudno, żeby Europa całkowicie odpuściła swoją obecność. Tak jak pan minister Sikorski podkreślił, obecność polska w Afganistanie była ważna i także powinniśmy zabierać głos w tej sprawie. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Bardzo dziękuję. Poseł Witzczak.

Poseł Mariusz Witzczak (KO):

Dziękuję, pani przewodnicząca. Jeszcze w uzupełnieniu do pytania dotyczącego zaliczki KPO, chciałem przy tej okazji dopytać pana ministra i tym samym wesprzeć potrzebę zwołania Komisji jeszcze przed nowym rokiem. Dopytać o kwestie w ogóle całej perspektywy unijnej, bowiem wszystkie sygnały, które do nas docierają, jasno stwierdzają, że mechanizm pieniądze za praworządność zostanie utrzymany, zatem chciałbym, żeby pan też się wypowiedział, jeżeli chodzi w ogóle o kwestie nowej perspektywy i z punktu widzenia utrzymania mechanizmu za praworządność, skoro nie wykonujemy najważniejszych zaleceń TSUE dotyczących praworządności, to problem dotyczy nie tylko KPO, ale również nowej perspektywy unijnej. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Bardzo dziękuję. Czy jeszcze ktoś z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę. Bardzo proszę.

Poseł Cezary Tomczyk (KO):

Pani wiceprzewodnicząca, szanowni państwo, chciałbym tylko dopytać o zdanie ministerstwa w kwestii pochodnej do kwestii KPO, czyli kar, które zostały nałożone na Polskę. Czy w tej sprawie w polskim rządzie coś się dzieje? Bo do tej pory, jeśli dobrze liczę, to już te kary wynoszą 250 mln zł. Wydaje mi się, że jest to więcej niż cały program żywienia dzieci w Polsce w ciągu roku, we wszystkich szkołach w naszym kraju, a mam wrażenie, że ten temat zszedł gdzieś na dalszy plan. Wydaje mi się, że w sprawie zarówno tego postępowania, które toczy się przed TSUE, jak i całej tej historii związanej z polską praworządnością, jest trochę tak jak ostatnio z ministrem Mejszą – że państwo próbują nam wmówić, że minister Mejsza jest uczciwy. I tak samo próbujecie wmówić całemu światu, że te pseudoreformy, które robicie, są zgodne z polską konstytucją. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Panie ministrze, bardzo proszę.

Sekretarz stanu w MSZ Piotr Wawrzyk:

Dziękuję bardzo. Na wstępie chciałem podziękować wszystkim państwu, bo rozumiem, że generalnie jest wsparcie dla prezentowanego przeze mnie podejścia do kwestii czy to Afganistanu, czy Afryki, czy Azji Centralnej. Co do Afganistanu i kwestii humanitarnych, to wydawało mi się, że jest znany fakt, a przynajmniej członkom Komisji czy europosłom Komisji powinien być znany, że w ubiegłym tygodniu 26 i 27 listopada odbyło się spotkanie przedstawicieli UE z przedstawicielami nowego rządu afgańskiego, między innymi w sprawach humanitarnych. Tam były omawiane między te działania, o które państwo tutaj apelowali. Rozumiem więc, że tu nie ma kontrowersji. Polska oczywiście w tych działaniach, w ramach UE – podkreślam – będzie uczestniczyła. Zwracam też uwagę na delikatność sytuacji, dlatego że nie mamy międzynarodowego uznania dla nowego rządu afgańskiego, w związku z tym musimy bardzo ostrożnie podchodzić do wszelkich kontaktów z rządem afgańskim, a bez tego z kolei nie da się prowadzić skutecznie pomocy humanitarnej dla mieszkańców tego kraju. Stąd nasze podejście wkomponowania w rozmowy, które prowadziła i pewnie będzie prowadziła w najbliższym czasie UE, między innymi w zakresie humanitarnym, ale nie tylko, bo także w kwestii na przykład walki z terroryzmem, a właściwie tego, żeby nowe władze nie tolerowały tego rodzaju działalności u siebie.

Co do drugiego punktu, bo tutaj w kilku wystąpieniach pojawiała się kwestia KPO, mieliśmy kwestię zaliczki. Myślę, że powiem tak: rozumiem, że mamy transmisję w Internecie i państwo posłowie zabierają głos, żeby wasz głos był usłyszany, ale proponuję odwołać się przede wszystkim do podziału kompetencji, o którym powinni państwo wiedzieć. Od półtora roku MSZ nie zajmuje się tymi kwestiami. Właściwymi w tych sprawach są Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Minister do Spraw Unii Europejskiej. W związku z tym nie czuję się kompetentny do zajmowania stanowiska w imieniu konstytucyjnych ministrów. Dziękuję bardzo.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Bardzo dziękuję. Proszę bardzo.

Poseł Agnieszka Pomaska (KO):

Panie ministrze, niestety po raz kolejny pojawia się na tej Komisji sytuacja, w której ministrowie nie odpowiadają na pytania, tylko pouczają posłów. Albo mówią, że coś było, albo że można sobie gdzieś coś doczytać, albo się zapoznać. No po to się spotykamy na posiedzeniu Komisji, żeby posłowie mogli wysłuchać ministra i zadać mu pytania. A minister jest od tego, żeby na te pytania odpowiedzieć, a nie żeby posłów pouczać. No, chyba że zupełnie naturalne jest, że na Komisji do Spraw Unii Europejskiej dopytujemy o kwestię fundamentalną, kwestię funduszy unijnych, o kwestię Krajowego Planu Odbudowy, który widzimy tylko i wyłącznie na billboardach, a nie widzimy tego, co ogłaszacie na billboardach, a pan jest przedstawicielem tego rządu, w kieszeniach Polek i Polaków. Bardzo więc proszę posłów nie pouczać, odpowiadać na pytania. Jeśli pan minister nie jest gotowy odpowiedzieć na pytania, to proszę przysłać odpowiedź na piśmie albo przekazać odpowiedniemu ministrowi problem, który tutaj poruszamy. Dziękuję.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Dziękuję. Zamykam dyskusję. Proponuję następującą konkluzję: Stwierdzam, że **Komisja przyjęła do wiadomości informację Rady Ministrów o posiedzeniu Rady ds. Zagranicznych, która odbędzie się 13 grudnia 2021 r. w trybie art. 151 ust. 1 regulaminu Sejmu z uwzględnieniem art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 8 października 2010 r.** Czy jest sprzeciw? Ale nie wiem, czy pan chce zabrać głos?

Poseł do PE Radosław Sikorski:

Tak, poproszę. Nie uzyskałem odpowiedzi na moje pytanie, czy zatwierdzenie polskiego Krajowego Planu Odbudowy jest w agendzie Rady Europejskiej, czy nie.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Czy pan minister chce się odnieść?

Sekretarz stanu w MSZ Piotr Wawrzyk:

Było też pytanie pana posła dotyczące tego, czy to jest ostatnia Rada UE. Otóż informuję, że ta, o której mówimy, nie jest ostatnią planowaną w tym roku.

Poseł do PE Radosław Sikorski:

Rozumiem, że na tej nie ma tego w agendzie?

Sekretarz stanu w MSZ Piotr Wawrzyk:

W tej wersji, którą dzisiaj omawiamy, nie ma.

Przewodnicząca poseł Anita Czerwińska (PiS):

Szanowni państwo, czyli odczytałam treść zaproponowanej konkluzji i jeszcze raz pytam, czy jest sprzeciw? Nie słyszę. Na tym zamykam rozpatrywanie pkt IV.

Przechodzimy do ostatniego punktu, czyli V – sprawy bieżące. Będziemy państwa informować o terminie kolejnego posiedzenia Komisji. Czy ktoś z państwa w tym punkcie chciałby zabrać głos? Nie widzę. Zatem zamykam rozpatrywanie pkt V. Informuję, że porządek dzienny został wyczerpany, a protokół z dzisiejszego posiedzenia będzie wyłożony w sekretariacie. Zamykam posiedzenie Komisji.